

POSTAVENÍ ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY V ZELENÉ INFRASTRUKTUŘE KRAJINY

Malé ohlédnutí za akcí z pozice organizátora semináře, který se uskutečnil 21.6. 2017 v Kanceláři ČKA.

Během přípravy semináře jsme nastolili řadu otázek. Pro připomenutí: „Jaký je vztah ÚSES a zelené infrastruktury? Sleduje ÚSES a zelená infrastruktura odlišné cíle, nebo se naopak mohou vzájemně doplňovat a podporovat? A není ÚSES nedílnou součástí zelené infrastruktury? Máme jako projektanti prostředky/nástroje, jak myšlenku zelené infrastruktury naplňovat, když není na rozdíl od ÚSES zakotvena v české legislativě?“ K nim, respektive k tomu, zda se je podařilo uspokojivě zodpovědět, by se samozřejmě měli vyjádřit především jeho účastníci, nikoli sami organizátoři, přesto ale se z převažujících reakcí už během samotné akce dá ledacos zobecnit a shrnout.

Předně je evidentní, že chápání ZI není v naší odborné veřejnosti konzistentní, ba dokonce se v jednom zásadním aspektu významně liší. Jedna skupina v ní vidí příležitost pro lidská sídla, jak zde vytvořit základ „zelené páteře“, jak v nich pomoci zlepšit hospodaření s vodou a zmírnit dopady probíhajících klimatických změn. Jiní oproti tomu vnímají ZI v užším slova smyslu, který mu před lety dala Evropská komise, tedy jako prostředek k významnému zlepšení stavu přírodních a přírodě blízkých ekosystémů a využívání ekosystémových služeb.

Shodu lze v zásadě bez problémů nalézt v odpovědi na otázku vzájemného vztahu mezi ÚSES a ZI – možná také proto, že ÚSES je jasně zakotven v české legislativě (jak v zákoně o ochraně přírody a krajiny, tak i ve stavebním zákoně) a navíc má docela jasně dána metodická pravidla. Vcelku dobře víme, co od ÚSES chceme, a známe nástroje, kterými můžeme těchto cílů dosáhnout. ÚSES je nepochybně podmnožinou ZI se zcela specifickými požadavky na jeho podobu. Podobná shoda panovala mezi přednášejícími též ve věci dostupnosti prostředků/nástrojů, jak ZI českém prostředí naplňovat. Shrnuto a trochu zjednodušeno z nejdůležitějších úst zaznělo: „Dílní nástroje naše legislativa zná v dostatečném rozsahu, ale jsou pojímány příliš resortně, bez potřebného komplexního přístupu.“ Jako do jisté míry provokativní zazněla na semináři otázka, která posléze v debatě poněkud zapadla (a je to nejspíš škoda): „Není pojem ZI pouze komunikačním nástrojem?“, tedy něčím, co zde již fakticky máme, ale neumíme jako celek výstižně pojmenovat...

Seminář určitě mohl přispět a snad i zčásti přispěl k hledání všeobecně srozumitelného obsahu stejně jako společného jazyka pro pochopení nových skutečností. Aby byla tato aktivita smysluplná, je třeba nezůstat u ojedinelé akce, ale v nastolené debatě pokračovat.

Martin Fejfar a Darek Lacina – odborní garanti semináře